

VOORWOORD

Elsloo is een klein plaatsje tussen Beek en Stein, aan de rand van het Maasdal. Het is een van de best bewaarde dorpen van het Maasdal. De oude kern met zijn vele monumentale

panden, parochiekerk, kasteel, botanische tuin en streekmuseum zijn de moeite meer dan waard. De steile berg in het dorp met zijn vele kinderkopjes is een geliefd doelwit voor wielrenners en 's zomers zitten de terrassen die her en der in het dorp liggen vol wandelaars. Met name langs de straat 'Op den Berg' liggen enkele fraaie panden, deels in witgepleisterd baksteen met mergelblokken erin, maar ook de voormalige Schippersbeurs, een tweelaags dwarshuis met souterrain, uitgevoerd met maniëristische details. Gebouwd door schipper en reder Jan Coninx in Maaslandse renaissancestijl uit 1615, met hergebruik van de uit de tweede helft van de 16^e eeuw daterende zij- en achtermuren met mergelstenen speklagen van een voorganger. Dit was het oude centrum van Elsloo; Oud-Elsloo: de Dorpstraat, Op de Berg en de Maasberg. Dit Elsloo duikt in de geschiedschriften op onder de namen

Asloa, Aschlo, Axlo, Haslou, Haslon en *Escolum*. Zoals ook blijkt uit het volgende verhaal:

Het was de zomer van het jaar 891. Arnulf van Karinthië had de Noormannen definitief verslagen bij Leuven. In 870 kwam Maastricht definitief bij het Duitse rijk, dat zich in het westen uitstreekte tot over de Schelde. De plaats valt dan onder het bestuursdistrict met de naam Maasgouw (Masagouw, Mosagouw, Maasau) en maakt deel uit van het vorstendom Lotharingen. Rond 1000 wordt de Maasgouw geteisterd door de invallen van de Noormannen. In het jaar 908 schrijft Regino van Prüm in zijn Kroniek dat de Noormannen in 880 het Noormannenkamp te Elsloo hadden opgeslagen. Verder overvielen de Noormannen onder aanvoering van Godfried en Siegfried onze streken in de jaren 881 en 882. De vesting Aschlo of Ascloha aan de Maas werd als winterkwartier betrokken. Over het Noormannenkamp 'Haslou' gingen zéér sterke geruchten de ronde. Zo zou dit kamp wel een duizend man aan Noorse strijders herbergen. Dit zou in overéénstemming kunnen zijn met militaire geschriften uit de middeleeuwen, die spreken over een uitgebreide, militaire zone rondom een burcht en fort. Volgens geschiedkundigen zouden de Noormannen in het Nedersaksische kamp 'Hasloa' eveneens een aantal scheepswerven hebben opgericht met hoogstaande houttechnologie en zeer omvangrijke

smidsen. Onduidelijk is hoe lang de Noormannen dergelijke activiteiten hebben weten te manifesteren. Een zeer gewaardeerde bron vormen de Annalen van Fulda, waarin de benaming 'Ascloha' wordt gehanteerd. De benaming 'Aschlo' wordt gebruikt in een oorkonde van keizer Arnulf uit het jaar 888. Naast deze twee meest oorspronkelijke benamingen worden o.a. Asloa, Aschloa, Ahslon, Aslon, Ascaloha, Haslon, Haslion, Hasloa, Haslac en Haslou door annalen en kronieken weergegeven.

De kronieken vermelden dat van hieruit steden en kloosters in de wijde omgeving werden geplunderd o.a. Maastricht, Tongeren, St.-Truiden, Aken, Neuss, Keulen, Bonn, Prüm, Malmedy, Stavelot, Koblenz en Trier. Zij hebben ook Maastricht geplunderd, maar niet zo vaak als andere plaatsen en streken. Van grote verwoestingen is niet veel bekend. Er viel voor de Noormannen niet veel te halen.

De Aschlokwestie, ofwel de locatie van het Noormannenkamp aan de Maas in de jaren 881 en 882 / W.P.A.M. Hendrix. Historisch jaarboek voor het land van Zwentibold, 1998.

INLEIDING

Medammerweide is een landgoed in de plaats Elsloo en is onderdeel van het Landgoed Kasteelpark Elsloo. Het terrein bestaat uit loofbossen en graslanden en maakt onderdeel uit van het stroomgebied van de Slakbeek. Het toponiem betekent 'weide van de madam', waarbij 'madam' van toepassing is op Dorine Verschure die het landgoed erfde van het geslacht Jurgens. Verschure had een grote affectie met het dorp Elsloo en liet het complex van weiden na aan de inwoners van het dorp. Volgens de overlevering zou het landgoed 'Medammerweide' zijn genoemd uit eerbetoon aan Dorine Verschure, maar dat is nog niet zeker. Er is nog een andere verklaring.

Op Medammerweide was vanaf 1967 tot en met 1992 een zwembadcomplex gevestigd. Het bestond uit verwarmde buitenbaden, een binnenbad en een speeltuin.

Menigeen denkt met weemoed terug aan die mooie zomers in zwembadcomplex Medammerweide, onder de perenbomen. Medammerweide opende midden jaren 60 en sloot de deuren van het binnenbad definitief in 1992. Enkele jaren daarvoor, in 1988 om precies te zijn, waren de buitenbaden al gesloten. Tot eind jaren 70 trok Medammerweide bij goed weer dagelijks vele duizenden bezoekers uit de verre omgeving.

Na enkele slechte zomers, mismanagement, politiek gehacketak en achterwege blijven van noodzakelijke modernisering en investeringen, ging het zwembad zware jaren tegemoet. Na de herindeling in 1982 toen Elsloo bij de gemeente Stein gevoegd werd, had de nieuwe gemeente plots 2 complexen waar veel gemeenschapsgeld ingestoken moest worden. Medammerweide dolf het onderspit ten faveure van Steinerbos. Terecht?! De meningen zijn er 30 jaar later nog steeds over verdeeld. Menig (oud) politicus wordt er nog steeds op aangekeken dat hij fiat gaf voor de sluiting.

Eind 1998 en begin 1999 werden de buitenbaden geruimd en werd de Medammerweide weer aan de natuur terug gegeven. Kostte wel zo'n Euro 225.000 maar dat terzijde.

Projectontwikkelaars en particulieren hebben jarenlang geprobeerd het bestemmingsplan te wijzigen om er enkele luxueuze villa's te laten verrijzen. Mede dankzij de Stichting Behoud Landschap Medammerweide werd dit plan in het jaar 2000 uiteindelijk naar de prullenbak verwezen.

De 'Medammerwei(de)' is het voormalige zwembadterrein tussen de Kaakstraat en Terhagen. Momenteel is het gehele terrein geruimd en een onderdeel van het kasteelpark. Als men nu het gebied bekijkt, dan kan men zich niet voorstellen dat hier ooit een van de drukst bezochte zwembadcomplexen van Limburg heeft gelegen.

Het was de begin jaren 70 van de vorige eeuw. Het was zomer en het was warm. We gingen naar de Medammerweide om te zwemmen en af te koelen. Met een koelbox achter op de fiets gingen we naar het idyllische zwembad met zijn perenbomen. Het zijn de vroegste jeugdherinneringen. De tijd waar alles nog z'n plaats had. We kregen een waterijsje. Dat smaakte wel chemisch maar dat kon te pret niet drukken. Er waren zeer veel herinneringen aan Medammerweide. De herinneringen aan liefde en geluk. Naderhand werd het zwembad gesloten en verloederde het. We gingen toen naar de Haamen in Beek. Niet zoveel nostalgie, maar ook een prima buitenbad. Tot is het aandenken aan de Medammerweide gebleven. Het zwembad is niet gestorven. Ik draag het elke zomer met me mee.

Historie kasteel Elsloo, gelegen in het dorp Elsloo in Zuid-Limburg Het vroegere kasteel Elsloo lag oorspronkelijk meer westwaarts, direct bij een bocht in de Maas. Omstreeks het begin van de 17^e eeuw was dit kasteel in verval geraakt, doordat de oostelijke oever door het sterk stromende Maaswater danig werd ondermijnd. Volgens de overlevering maakte dit kasteel deel uit van een zeer groot vroegmiddeleeuws complex van militaire gebouwen. Het werd meerdere malen door de Noormannen geplunderd, waarna de locatie mogelijkwijs bekend werd als een plaats met de naam